FUNDACJA STABILO

Jak włączać mieszkańców w działania społeczne i obywatelskie?

Dobre praktyki

Łukasz Broniszewski - Fundacja Stabilo

II Żyrardowskie Forum Inicjatyw Społecznych
2 października 2021 roku

FUNDACJA STABILO

Czym się zajmujemy?

- przekazujemy granty dla gmin na konsultacje społeczne w obszarze planowania przestrzennego;
- planujemy i prowadzimy szerokie procesy partycypacyjne;
- realizujemy badania społeczne;
- doradzamy;
- tworzymy dokumenty strategiczne (np. programy rozwoju, GPR, OOŚ);
- szkolimy (np. dostępność, konsultacje społeczne);
- realizujemy projekty (finansowane z EFS, Funduszy Norweskich i innych).
- tworzymy innowacje społeczne

https://stabilo.org.pl https://www.facebook.com/fundacjastabilo/

O czym opowiem?

- czym są konsultacje społeczne i dlaczego tak ważne jest włączanie mieszkanek i mieszkańców w procesy decyzyjne (np. ciała dialogu obywatelskiego, dokumenty)
- jak dyskutować o przestrzeni ze społecznością lokalną, zwłaszcza gdy nie może z niej korzystać w swobodny i znany dotąd sposób;
- o narzędziach IT, pomocnych w obecnych warunkach i sprawdzonych metodach konsultacyjnych;
- jak mogą wyglądać konsultacje społeczne za miesiąc, rok, dwa;
- o rekomendacjach

Udział interesariuszy

- Udział różnych interesariuszy, w tym szczególnie mieszkańców, w procesach planowania przestrzennego jest konieczny, aby rozpoznać potrzeby i interesy różnych stron oraz na nie odpowiedzieć.

- Planowanie przestrzenne jest próbą pogodzenia sprzecznych potrzeb i rozwiązania konfliktów występujących w przestrzeni.

Konsultacje społeczne

- **Konsultacje społeczne** to proces, w którym przedstawiciele władz (każdego szczebla: od lokalnych po centralne) przedstawiają obywatelom swoje plany dotyczące np. aktów prawnych (ich zmiany lub uchwalania nowych), inwestycji lub innych przedsięwzięć, które będą miały wpływ na życie codzienne i pracę obywateli. Konsultacje nie ograniczają się jednak tylko do przedstawienia tych planów, ale także do wysłuchania opinii na ich temat, ich modyfikowania i informowania o ostatecznej decyzji.

Cele partycypacyjnego decydowania

- Budowanie wspólnoty lokalnej
- Uwzględnianie opinii wszelkich zainteresowanych grup (interesariuszy)
- Kreowanie rozwiązań odpowiadających potrzebom użytkowników
- Podejmowanie lepszych decyzji po zasięgnięciu opinii

Partycypacja obywatelska

- **… partycypacja, czyli uczestnictwo**. To sposób na aktywne branie udziału w wydarzeniach, które nas dotyczą. Możliwość zabierania głosu, uczestniczenia ludzi w działaniach i decyzjach.
- **… obywatelska, czyli dotycząca nas jako obywateli**. To taki rodzaj partycypacji, który opiera się na komunikacji z władzą. Skupia się na wzajemnym wspieraniu władzy oraz obywateli we wspólnym podejmowaniu decyzji.

(źródło: www.partycypacjaobywatelska.pl)

7 zasad konsultacji

1. **Dobra wola** - dialog stron, strony słuchają się wzajemnie
2. **Powszechność** - każdy zainteresowany ma możliwość dowiedzenia się o konsultacjach
3. **Przejrzystość́** - informacje o celu, regułach, przebiegu i wyniku konsultacji muszą być powszechnie dostępne.
4. **Responsywność** - odpowiedź na uwagi i opinie, należy się każdemu w rozsądnym terminie

7 zasad konsultacji

5. **Koordynacja** - zarządzanie procesem przez odpowiedzialnego gospodarza
6. **Przewidywalność** - proces musi być zaplanowany i prowadzony od początku prac nad zmianą, jak również od początku procesu legislacyjnego
7. **Poszanowanie interesu ogólnego** - decyzje powinny być podejmowane z myślą o interesie publicznym i dobru ogólnym

Etapy procesu konsultacji

Etapy procesu konsultacji

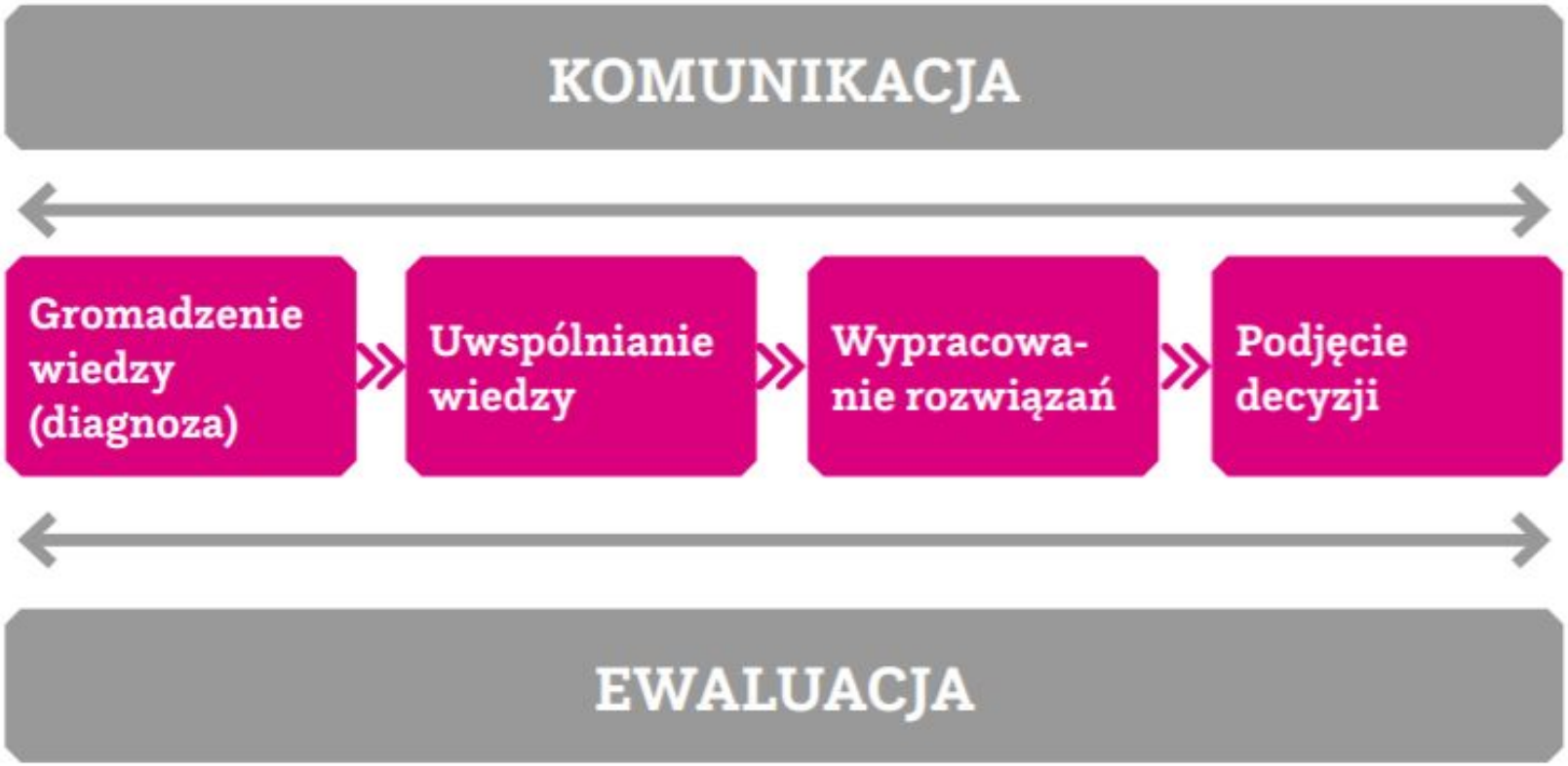

Proces tworzenia dokumentu planistycznego

tworzenie założeń do projektów dokumentów planistycznych przy aktywnym udziale mieszkańców

konsultacje z mieszkańcami projektów dokumentów planistycznych na etapie wyłożenia

Wyzwania w prowadzeniu konsultacji społecznych w czasie pandemii COVID-19

- Ograniczenia kontaktu fizycznego
- Umiejętność dobrego realizowania konsultacji przy użyciu narzędzi internetowych (szczególnie dyskusji publicznej na etapie wyłożenia miejscowego planu)
- Obawa czy przenosząc ciężar konsultacji na narzędzia internetowe nie zaprzeczamy zasadzie dostępności i powszechności
- Obawa przed zaskarżeniem procedury

METODY KONSULTACYJNE

ANKIETA

PUNKT KONSULTACYJNTY

WORLD CAFE

SPACER BADAWCZY

METODY WARSZTATOWE

ANALIZA DOKUMENTÓW ZASTANYCH

WYWIAD INDYWIDUALNY i GRUPOWY (FOKUS)

thetimes • Obserwowanie

thetimes Neighbours in a street in the Surrey village of Elstead maintain their social distancing as they chat to each across the road as they check up on each other to make sure everyone is alright on a warm spring evening

📸 Times photographer Richard Pohle

3 tyg.

Liczba polubień: 3 618

14 KWIETNIA

Dodaj komentarz... Opublikuj

Badania ankietowe

- służą do zbierania szczegółowych informacji na badany temat,
- umożliwiają zadanie konkretnych, nawet złożonych pytań i uzyskanie ilościowych danych, które można przedstawiać w postaci statystyk,
- może przybrać formę bezpośredniej rozmowy ankietera z osobą badaną przy użyciu kwestionariusza, zawierającego listę pytań dotyczących badanej kwestii, np. przestrzeni, która ma być zagospodarowana,
- mogą być realizowane w formie **ankiety internetowej** lub **geoankiety**

Badania ankietowe

Wywiady: indywidualny (IDI) i grupowy (FGI)

- celem wywiadu jest poznanie opinii, stanu wiedzy, doświadczeń i przekonań osób badanych,
- wywiad możemy przeprowadzić, gdy potrzebujemy zdobyć bądź pogłębić wiedzę na temat określonego miejsca czy zjawiska, opinii, doświadczeń i przekonań z nim związanych, jest szczególnie pomocny w sytuacji rozbieżnych wizji dotyczących konsultowanego terenu,
- odpowiedzi uzyskane w czasie wywiadu należy spisać i pogrupować oraz zinterpretować
  w odniesieniu do posiadanej wiedzy i danych uzyskanych dzięki innym narzędziom badawczym,
- wywiad **grupowy** to dyskusja prowadzona przez moderatora według założonego scenariusza z grupą maks. 10 wybranych osób, poza uzyskaniem pogłębionych informacji na badany temat pozwala dodatkowo na skonfrontowanie opinii i pomysłów osób badanych

Łukasz Broniszewski

Spacer badawczy

- to swego rodzaju wizja lokalna: terenowa metoda badawcza, służąca badaniu przestrzeni, mapowaniu konkretnych miejsc i elementów, wymagających interwencji oraz obserwacji aktualnego użytkowania przestrzeni,
- podczas spaceru, moderowanego przez osobę prowadzącą go według przygotowanego scenariusza, uczestnicy poddają ją ocenie i przedstawiają pomysły usprawnień, przekazując uwagi ustnie lub wypełniając specjalnie przygotowany do tego kwestionariusz.
- Spacer badawczy prowadzimy, aby dowiedzieć się, jak aktualnie funkcjonuje przestrzeń oraz jak lepiej dostosować dany teren do potrzeb obecnych i przyszłych użytkowników.

Spacer badawczy

Punkt konsultacyjny

- pozwala na zebranie opinii bezpośrednio w przestrzeni publicznej, będącej przedmiotem dyskusji lub w miejscu zamieszkania uczestników konsultacji,
- w punkcie dostępne są niezbędne dokumenty, mapy lub makiety oraz osoby kompetentne do udzielenia wyjaśnień,
- może być mobilny,
- dostosowany do lokalnych potrzeb, np. przez cały okres trwania konsultacji lub w trakcie zaplanowanych np. trzech wydarzeń lokalnych,
- umożliwia włączenie dużej liczby uczestników,
- dzięki bezpośredniemu kontaktowi możliwe jest udzielenie wszelkich niezbędnych wyjaśnień uczestnikom, zapoznanie się z materiałami (mapami, planami terenu),
- nieformalny charakter sprzyja swobodzie wypowiedzi

KONSULTACJE
SPOŁECZNE

KONSULTACJE
SPOŁECZNE

KONSULTACJE
SPOŁECZNE

KONSULTACJE
SPOŁECZNE

Jak dzisiaj zorganizować punkt konsultacyjny?

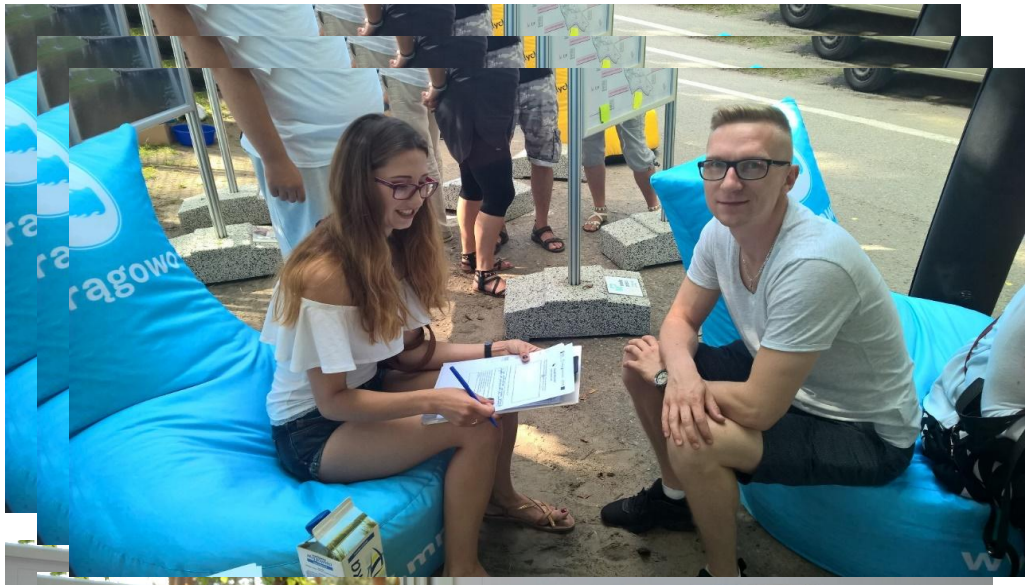

Warsztatowe formy zasięgania opinii

Dobre praktyki

Dobre praktyki

Dobre praktyki

Realizacja Urząd Miasta Torunia i Pracowania Zrównoważonego Rozwoju – www. pzr.org.pl (fot.internet)

Dobre praktyki

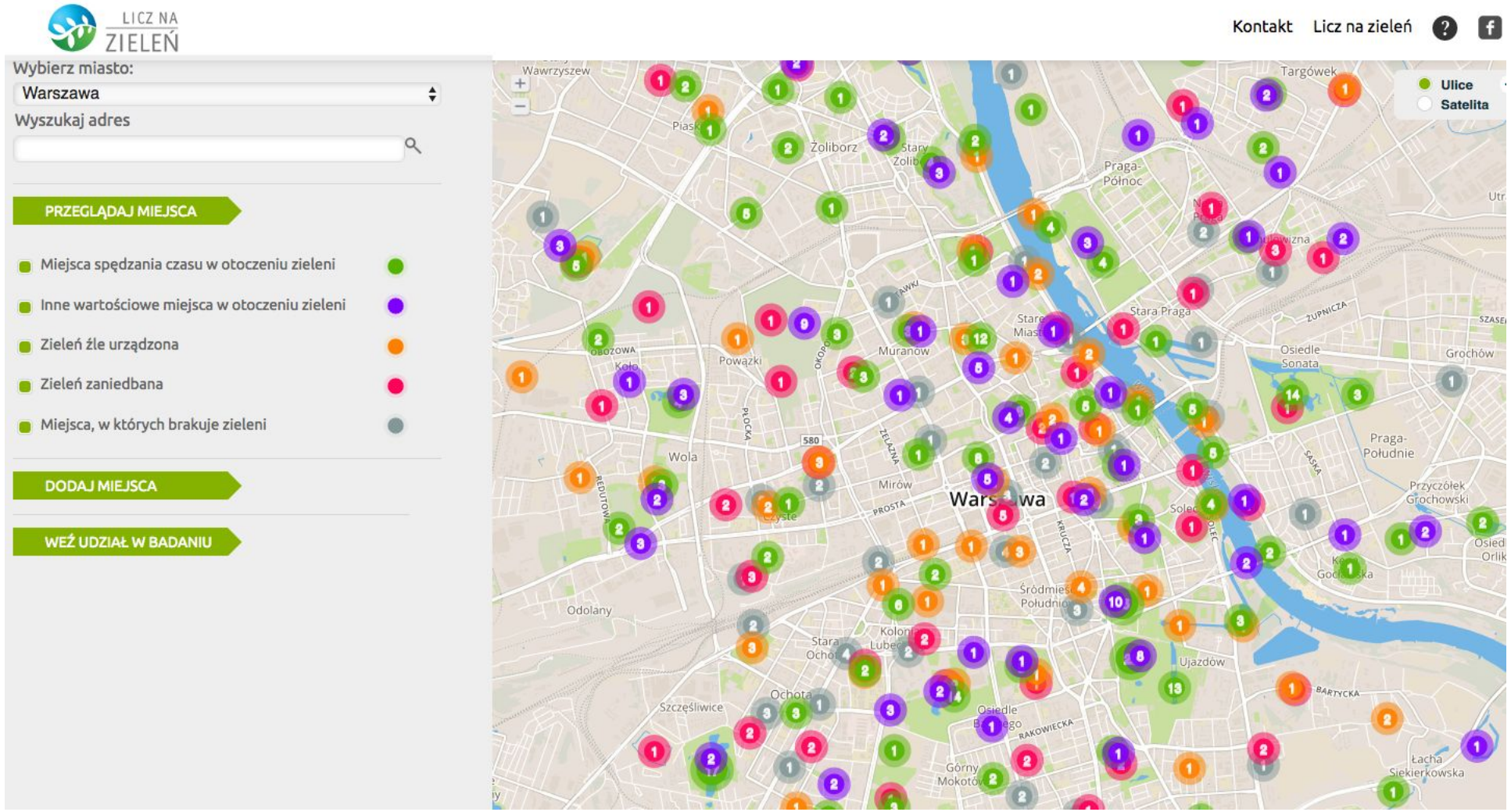

Dobre praktyki

Spotkanie otwarte, dyskusja publiczna nad dokumentem planistycznym

- najczęściej przyjmuje formę prezentacji projektu zagospodarowania przestrzeni oraz otwartej dyskusji na forum prowadzonej przez moderatora bądź przedstawiciela urzędu,
- powinno służyć do budowania wspólnej wiedzy o konsultowanym obszarze, zbierania informacji na temat tego, jakie kwestie są do rozstrzygnięcia (wskazania, gdzie pojawiają się konflikty oraz kto i w jaki sposób będzie je rozstrzygał),
- warto zaplanować czas dla osób, które chcą zadać konkretne pytania do dokumentu, ale również zaproponować pracę nad uzupełnieniem przedstawionego materiału, np. zebranie informacji, które powinny zostać rozstrzygnięte na etapie planowania,
- może przybrać także formę debaty eksperckiej, w ramach której pierwsza część spotkania to dyskusja między ekspertami, a następnie przewidziany jest czas na pytania i dyskusję uczestników spotkania

Jak prowadzić dyskusję publiczną dzisiaj?

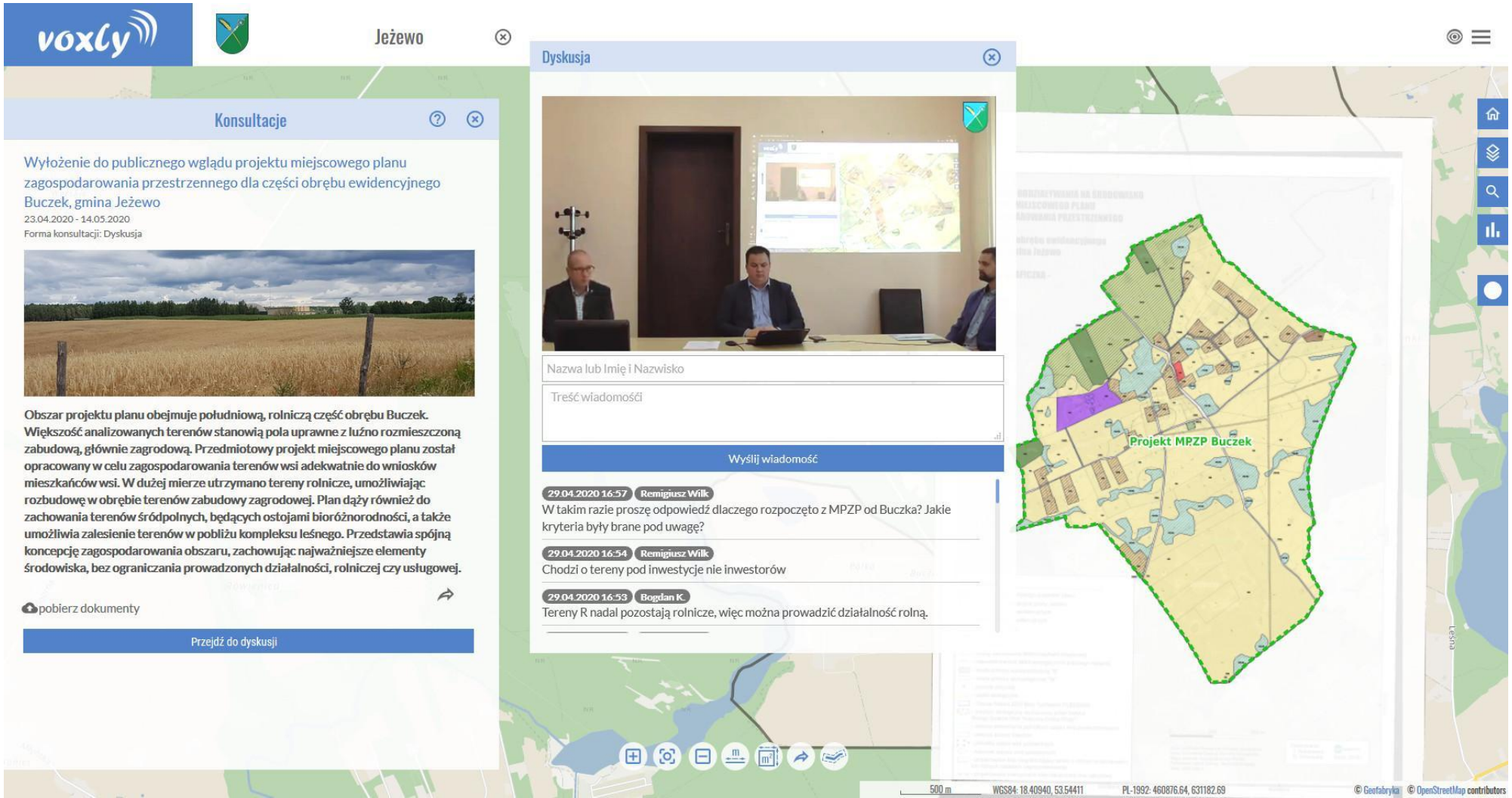

Aktywne zbieranie wniosków i uwag

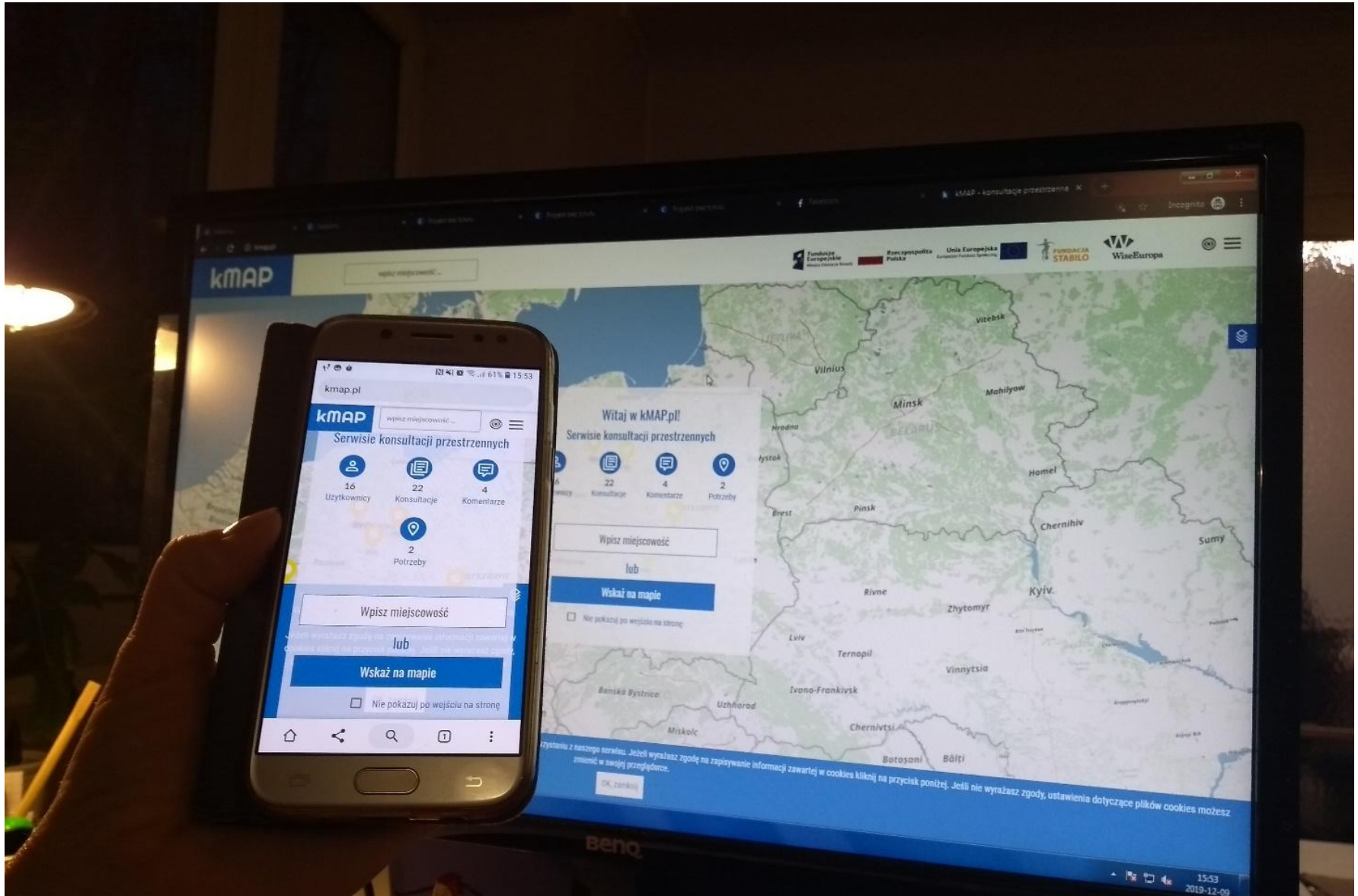

Przydatne narzędzia

https://streetmix.net/

Czym jest PLZ?

PLZ to Super Aplikacja, łącząca ludzi, społeczności biznes i administrację lokalną

tworzona z myślą o ułatwieniu życia w cyfrowym świecie i realizacji aktualnych potrzeb użytkowników.

Przydatne narzędzia

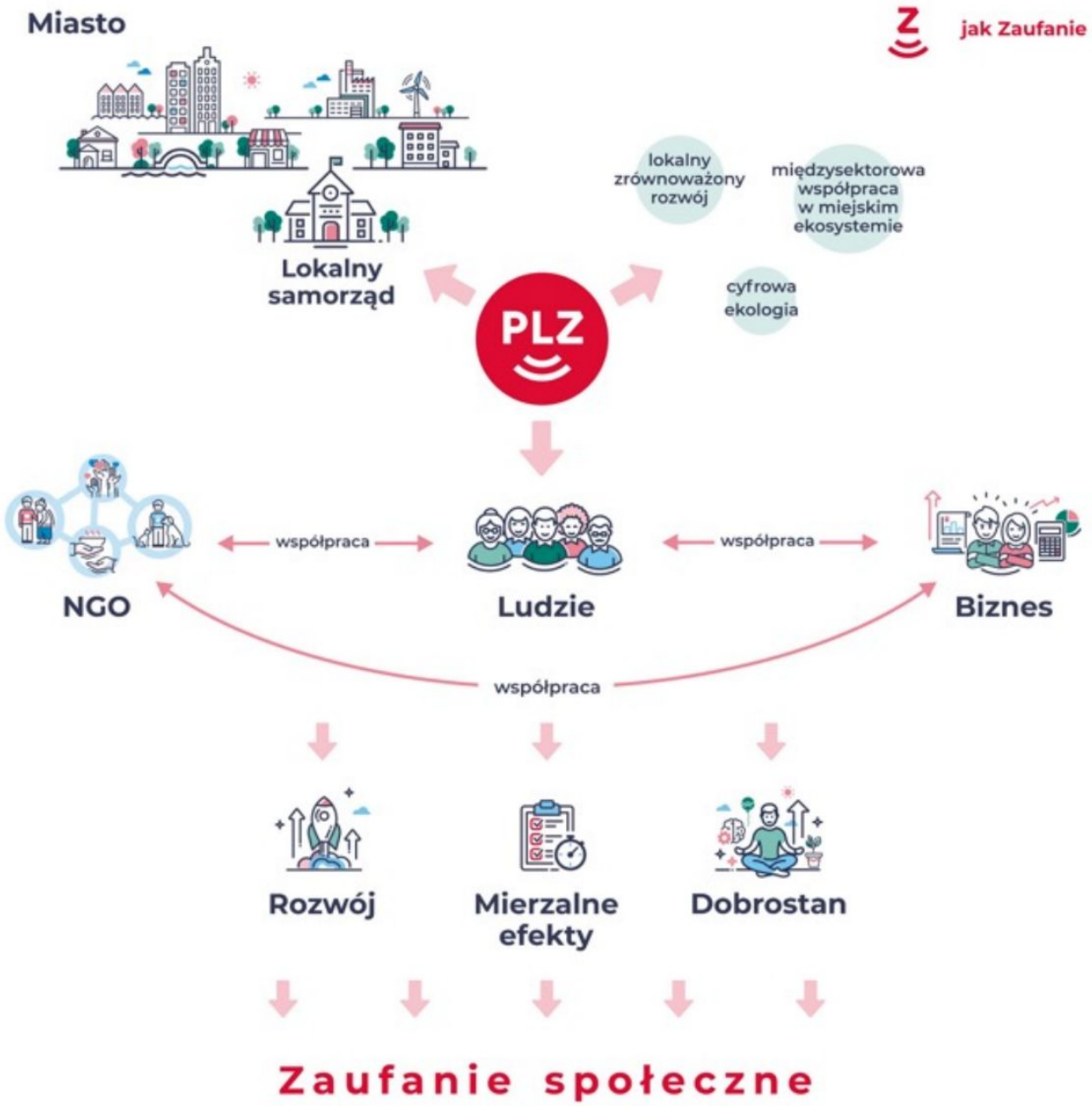

Informacja lokalna

Jesteśmy EKO

Pomoc sąsiedzka

Kupuj u sąsiada

Konsultacje społeczne

Głos Prezydenta / Sołtysa

Oddam / Szukam

Turystyka

Tablica ogłoszeń

Nekrologi

Bariery

PO STRONIE ORGANIZATORÓW KONSULTACJI :

- ograniczenia czasowe
- ograniczenia finansowe
- zniechęcające doświadczenie
- niskie zaangażowanie uczestników, niska frekwencja
- partykularne interesy uczestników konsultacji
- trudności komunikacyjne

Bariery

PO STRONIE ORGANIZATORÓW KONSULTACJI :

- ograniczenia czasowe
- ograniczenia finansowe
- zniechęcające doświadczenie
- niskie zaangażowanie uczestników, niska frekwencja
- partykularne interesy uczestników konsultacji
- trudności komunikacyjne

Rekomendacje

Najważniejsze rekomendacje dla gmin prowadzących konsultacje:

- Stwórz mapę interesariuszy i dostosuj do niej działania promocyjne adresowane do konkretnych grup.
- Realizuj maksymalnie 2 godzinne spotkania.
- Włączaj odbiorców w proces konsultacji od samego początku.
- Zatrudniaj moderatorów/moderatorki i ekspertów/ekspertki zewnętrznych/e, co może zwiększyć zaufanie interesariuszy.
- Zadbaj o dostosowanie sali do obostrzeń sanitarnych (płyny, maseczki, pleksi, itp).
- Przygotuj odpowiednie łącze internetowe (wraz z alternatywnym źródłem sygnału).
- Korzystaj z przetestowanych przez siebie narzędzi IT.
- Dbaj o komfort i bezpieczeństwo interesariuszy.
- Przygotuj informację zwrotną.
- Zawsze prowadź dialog z mieszkańcami - nawet w pandemii!

Rekomendacje

- **Stworzenie konkursu na wkłady własne**
- **Oddolnie RDPP**
- **Procesy zaczynamy od początku z mieszkańcami**
-

Baza wiedzy

- https://partycypacjaobywatelska.pl/

Dziękuję za uwagę !

Łukasz Broniszewski, Fundacja Stablio

Działacz społeczny, filozof i marketingowiec.

Prezes Fundacji Stabilo, członek Rady Pozarządowych Instytucji Rynku Pracy, Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej i Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Cyfrowa Polska.

Koordynator badań społecznych i projektów, ekspert ds. konsultacji społecznych i szkoleń, trener.

Współautor publikacji *Planowanie przestrzenne dla każdego.*

l.broniszewski@stabilo.org.pl

501 241 442